

LIETUVIŲ AIDAS BRAZILIJOS JORNAL LITHUANO ECHO.

6-ti metai

Brazilija — São Paulo, 1935 m. Maras — Kovo 16 d

Nr. 11 (246)

Naujas pavojus Lietuvai dėl Klaipėdos krašto

Sveigs propagandos ministerija

Brazilijos vyriausybė sumanė įsteigti dar vieną ministeriją, būtent, propagandos. Kokios tos naujos ministerijos funkcijos bus, nežinia ir kokią ji skleis propagandą Brazilijoje, nežina. Vokietijoje propagandos ministerija rūpinasi kuo plačiau paskleisti nacių idėjas ne tik Vokietijoje bet ir už jos sienų. O Brazilijoje ką veiks tokia ministerija?

Broliai, politinė kova

Alagoas estade, Maceió mieste, pereiną savaitę buvo kruvinos riaušės, kurias surengė Silvestro Goés Monteiro su savo šalininkais prieš dabartinę estado vyriausybę. Šiose riaušėse liko sunkiai sužaištas Alagoas policijos viršininkas Edgaras Goés Monteiro. Kaip matome, kova eina tarp brolių. Silvestro Goés Monteiro ir Edgaras Goés Monteiro yra broliai karo ministerio gener. Goés Monteiro. Dėl šių kruvinių politinių riaušių tarp jo brolių karo ministeris yra labai susijaudinęs ir pareiškė, kad šitas įvykis labai pavojingas moraliai sukrėtė. Visus riaušių kaltininkus išėkė areštuoti ir pavaldė Alagoas interventoriui praveisti stropą tardymą.

Traukinys užmušė 7 darbininkus

Vasario 13 d. Central do Brazil traukinys S. Paulo—Rio užvažiavo ant autobuso, kuris buvo pilnas žmonių vykstančių į darbą. Nelaimėje liko užmušti 7 darbininkai ir 20 sužaišta.

Susikūlė traukiniai

Iš Tačliabinsko pranešama, kad vienas prekinis traukinys susikūlė su keleiviniu traukiniu, kur liko užmušti du keleiviai ir keliolika sužaištų. Šioje geležkelio linijoje įvyksta labai dažnai traukinių katastrofos dėl blogo geležkelio sutvarkymo.

Bolševikai išima iš apyvartos bolševiškas knygas

Sovietų Rusijos vidaus reikalų komisaras įsakė išimti iš apyvartos ir sudeginti visas Zinovjevo, Kamenovo ir Safarovo parašytas knygas. Bus deginamos knygos ne kokių būrų parašytos, o pačių bolševikų ir tos knygos yra komunistinės.

Ruošiasi milžiniškos prieš Lietuvą demonstracijos

Vokietijos užsienio vokiečiams šelpti draugija ruošiasi didelėms demonstracijoms Karaliaučiuje, kurios bus nukreiptos prieš Lietuvą. Tose demonstracijose, apskaičiuojama, dalyvaus apie pusę milijono vokiečių. Bus pasakyta daug agitacinių kalbų bus išlieta daug pagiežos ant Lietuvos, kuri «skriaudžia» vargšus vokiečius. Tos demonstracijos ruošiamos ant birželio pradžios.

Kuboje straikuoja valdininkai

Paskutinėmis dienomis Kuboje pasireiškė dideli neramumai. Valdžios

Graikijoje revoliucija baigėsi

VOKIECIAI SU LENKAIŠ KALBA APIE LIETUVOS PASIDALINIMĄ

Ir vėl Klaipėdos naciai kelia galvas prieš Lietuvą

Iš Kauno pranešama, kad Hitlerio tarnai vėl atgijo Klaipėdos krašte. Jie vėl išplatino savo gyvatišką organizaciją, ir pasistatė ant žūt ar būt atplėsti Klaipėdą nuo Lietuvos. Jie visur platina obaloj «heil Hitler», ir kada neįvyko Klaipėdos seimelio posėdis, ant vokiečių suolų tapo rasta pripaišyta žodžiai «heil Hitler». Išardžius Neumanno ir Zasso vadovaujamą hitlerišką organizaciją Klaipėdos krašte, veikimą ir teroras kiek buvo apriboti. Bet paskutiniu metu šis veikimas vėl pagyvėjo, praneša iš Lietuvos spaudos biuras Tarka. Klaipėdos krašte naciai planingai turi įsteigti organizaciją, kurį leidžia nacių kalbinius propagandai tam

tikrus gaudus. Organizacijoj yra sudarytos tam tikros trys grupės, kurios susideda pirma iš amatninkų, tar nautojų, bežemių ir kitų biedniokų; antrai grupei priklauso pirkčiai, valdininkai ir kitoki profesionalai; trečiai grupei priklauso mokyklų mokytojai ir įvairūs firmų agentai. Šalios propagandos organizacijoj yra gerai išvystytas ir špionazas. Išskylant šios naujos nacių organizacijos planams ir veikimui, rimtesnieji Klaipėdos krašto gyventojai, kurie jau buvo ton organizacijon įstoje, dabar iš jos šalinasi, bijodami sulaukti bylos, kaip susilaukė Neumanno ir Zasso organizacijų žmonės.

Graikijoje valdžios jėgos nugalėjo sukilėlius

Kaip jau buvo rašyta pereiną savaitę, kad Graikijoje įvyko sukilimas prieš valdžią, kuriam vadovavo buvęs Graikijos premjeras Vanizelas. Sukilimui malšinti vyriausybė turėjo per mažai jėgų, dėl to buvo paskelbusi atsargos karių mobilizaciją ir suorganizavo stiprią kariuomenės jėgą ir puolė sukilėlius, kurie taip pat turėjo pakankamai jėgų kovoti su valdžios jėgomis. Smarkiausiai mūšiai ėjo kelias dienas Makedonijos rytuose. Piliietinis karas Graikijoje ėjo visu smarkumu tarp sukilėlių ir valdžios

kariuomenių. Krito daug užmuštų ir sužaištų. Bet sukilėliai neatsilaikė ir buvo priversti apeisti kovos lauką. Žymiausi sukilimo vadai pabėgo į užsienį, daugumoje Bulgarijon. Kiti pasidavė vyriausybės rankosna. Sukilimo vyriausiasis vadas Vanizalo igri pabėgęs su keliais savo draugais. Visoje Graikijoje dar tebeveiks karo stovis, kol baigsis teismas visų sukilėlių. Graikų valdžios agentūra praneša, kad visoje šalyje gyvenimas įėjo į normalias vėžias ir ramu.

Pilsudskio ir Hitlerio planai užgrobti S. Ukrainą ir padalinti Lietuvą

Cekoslovakijos spauda rašo, kad Rytų pakto sudarymui, kurį remia Sovietų Rusija ir Francūzija, kad sustiprinti taiką Europos rytuose ir užtikrinti Europos rytu sienas, priešinasi daugiausiai Lenkija ir Vokietija. Lenkija nenorinti tą pakta pasirašyti, nes ji svajojanti apie Ukrainos pasiglemžimą. Vokietija gi taip pat priešinasi, nes ji norinti atsiimti Klaipėdą ir vadinama lenku «koridorium». Be to, Vokietija planuojanti su lenkais atplėsti Sovietu Ukrainą nuo Rusijos. Tam tikslui tarp Lenkijos ir

Vokietijos yra sudaryta slapta sutartis, tiek pagalbos atveju, tiek politikos, tiek ir karų srity. Šioji sutartis yra nukreipta į Europos rytus ir turi tikslą įvykdyti minėtus lenku ir vokiečių norus. Pagal sutarties Lenkija turinti gauti Sovietu Ukrainą ir atsisakyti nuo koridariaus rytiniuose Prūsuoje. Be to lenkai gaus pilną satisfakciją Vilniaus klausime, o Vokietijai busiai sugrąžinta Klaipėda. Taigi vokiečiai su lenkais planuoja padalinti Lietuvą ir pagrobti Ukrainą.

tarnautojai, mokyklos, susikiemo ir kitų žmonių tarnautojai išėjo streiką. Krašte įvesta greičia cenzūra. Jokios žinios kas Kuboje darosi, neišleidžiamos. Aišku, tik, kad valdžia tvarką palaiko miestuose su sustiprintos kariuomenės pagalba. Kareiviai suorganizuoti atleika viską ir tvarką palaiko, ir keleivis vežioja autobusais ir tramvajais, areštuota daugybė val-

dininku ir darbininkų.

Grįžta Brazilijos finansu, ministeris

Brazilijos finansu ministeris Souza Costa jau grįžta iš Europos atlikęs finansinę misiją Amerikos J. V. ir Anglijoj. Ministeris buvo Amerikoj ir Londone tartis finansiniais reikalais su tu kraštu banki-

ninkais ir sutvarkyti su tais kraštais Brazilijos skolas. Spauda rašo, kad tos misijos rezultatai, kaip Amerikoj taip ir Europoj geri.

Svarsto bolivijos — Paragvajaus karą

Prie Tautu Sąjungos sudaryta komisija spresti Bolivijos — Paragvajaus karo klausimą šiomis dienomis susirinko ir pradėjo savo darbą. Tautu Sąjungoje jau ne sykį buvo kalbama apie dviejų brolišku tautu karą Pietinėje Amerikoje, bet karo sustabdyti iki šiolei dar nepajėgė. Vargu dabar ar pasiseks šis konfliktas likviduoti, kuris jau nunešė tūkstančius žmonių gyvybiu ir sunaikino daug turto.

Du vagonai sutrynė darbininką

Pereiną pirmadienį Santos mieste prie uosto tapo sutryntas tarp dviejų vagonu vienas doku darbininkas Manoel de Souza, kuris tuo laiku ten dirbo. Sutryntasis darbininkas dar buvo nugabentai ligoninėn, bet greitai mirė.

Hitleris neįsileidžia Kaizerio

Berlynan pereiną savaitę buvo atvykęs pas Hitlerį buvusio Kaizerio sūnus Friedrich Wilhelm. Jis teiravosi, ar negalėtų jo tėvas sugrįžti Vokietijon ir užbaigti čia paskutines savo dienas kaip paprastas pilietis. Hitleris atsakė: Ne!

Makdonaldas pasitraukė iš pirmo ministerio

Anglijos vyriausybės galva Macdonaldas paskutiniu laiku susirgo ir yra stropioje gydytoju priežiūroje. pats Makdonaldas pareiškė, kad pasveikęs atsistatydins iš pirmo ministerio vietos. Jo vietą užims greičiausiai Baldwin.

Zydai durtėsboikotą prieš vokiečius

Lenkijoje įvykęs žydu kongresas suauktas žydamas pabėgėliams iš Vokietijos šelpti komiteto, nutarė vesti boikotą prieš vokiečius ir nepirkti jokių vokišku prekiu.

Italija gabena kariuomenę Afrikon

Italija nenustoja gabenusi savo kariuomenę Afrikon karan su abisiniečiais. Jau išvežta keli tūkstančiai žmonių. Kaikurie laikraščiai įdėjo fasisių Italijos kariuomenės fotografijas vykstančius į Afriką, kurios rodo, kaip jie myli savo «vadą», nes vienoje rankoje kiekvienas kareivis laiko Musolinio fotografiją, o kitoje iš keltas ilgas lanktas peilis. Vadinasi vyksta abisiniečių skersti.

LAIŠKAI REDAKCIJOJ

A. Vikonis, A. Vitkevičius, F. Simanavičius, Juoz. Repečka, L. Gudinaitė, J. Pugačauskas, K. Sokolovskis, M. Petrenas, Br. Tartila, J. Kalibotas, J. Bendoraitis, M. Lekavičiūtė, J. Jakutis, J. Dzidis, J. Grudžinskas, J. Gražys, K. Poderaitis, P. Banaitis, D. Jurgutis, Danielui Liudvikui 4 laišk.

Apžvalga

„Lietuvio“ pisoriai

Mūsų „patriotinis“ kaimynas „Lietuvis“ kurio gvardiniam yra pats Petras Mačiulis ir kurio gyvybę palaiko Lietuvos valstybės išlaidas. Mėgsta rašyti patriotinius straipsnius, mokinti išeičius „patriotizmo“, „doros“, „žmoniškumo“ ir t. t.; jis mėgsta barti kiekvieną lietuvių išeičių už vienokią bei kitokią negrazų pasielgimą ir daug kitokių pamokinių duoda savo skaitytojams.

O kas gi yra tie visi „Lietuvio“ pamokslininkai? Tur būt jie yra labai pasižymėję savo kilnumu ir gerais poelgiais, kad jie su tokia „pasišentimu“ mokina „gerų darbų“ ir „žmoniškumo“ išeičius?

Vienas iš svarbiausių „Lietuvio“ pisorių yra tūlas Venckus, pasivadinęs „Miku ne edusiu“. O kas nepažįsta Venckaus, kaipo didžiausio vagono, tinginio ir girtuoklio! Jis tingėdamas dirbti, prisiplakė prie „Lietuvio“ kaipo vienas svarbiausių redaktorių. Venckus kada buvo labai „pažangus“, „veikė“ Ziburio draugijoj. Bet kaipo nepataisomas girtuoklis liko pašalintas. O „Lietuvio“ štabui jis tiko ir dar sudarė žymiausių figūrą „Lietuvyje“.

Po Venckaus eina svarbiausias „Lietuvio“ bendradarbis Atkočaitis. Jis savo tikrą pavardę nepasirašinėja dėl to, kad nepykdyti skaitytojų. Jis pasirašinėja daugiausiai „Gytis“. Atkočaitis „asmensybė“ nė kiek neprasitenė už Venckaus. Nes yra irgi nepagydomas girtuoklis ir didelis praktikas naktinis per langus landžioti. Atkočaitis kada yra gyvenęs S. Paulyje ir redagavę tautišką „Lietuvių Brazilijoj“. Iet tiek visokių šunybių pridarė, kad vieną gražią naktį per langą pabėgo iš S. Paulo.

Šiandieną Atkočaitis yra žymiausių „Lietuvio“ pisorium ir mokina „L.“ skaitytojus patriotizmo, žmoniškumo ir kitokias „kilnias“ idėjas pučia „Lietuvio“ skaitytojams į galvas.

„Lietuvis“ turi dar keletą mažiau „nusiipelnusių“ vyrų, tai tiems yra įsakyta paties gvardiniam pulti ir koneveikti A. Dutkų bei Uekų. Tam jie yra labai geri speciai. Jie už čeršką apjuodys ką tik nori — komunistą, socialistą, kataliką, tautininką ir kitokį. Ir už čeršką jie gali būti kuo tik nori — komunistu, fašistu ir fanatiškiausiu špitolninku. Tai irgi žmogaus gabumai.

Tai tokis yra „Lietuvio“ štabas, kuris „šviečia“ savo skaitytojus. Pasikutinėmis dienomis tas štabas padidėjo dar viena gyvenimo sruta.

Lietuvių išeičija valosi nuo visokių srutų, jos subėga visos į tautišką ubagyną, 92 numerį.

Chicagos konsulas ir S. Paulo konsulas

Chicagos lietuvių konsulą Antaną Kalvaitį Amerikos fašistuojantieji elementai vadina «Socialistų bernu», «socialistų pakaliku» ir kitokiais vardais už tai, kad Kalvaitis nesikirdamas nei fašisto, nei socialisto, nei kitokio eina su lietuvišiais ir remia lietuvišką darbą neatsižvelgdamas, kas tą darbą dirba — socialistai, ar fašistai, ar katalikai. Labiausiai Amerikos šimtaprocentiniai patriotai puola konsulą Kalvaitį ir skundžia jį Lietuvos vyriausybėi, kam tas remia ir kitus ragina remti antrąjį skridimą, kurio iniciatyvą turi pamė pažangios Amerikos lietuvių grupės.

Amerikos Lietuvių Trans Atlantinio Skridimo Sąjunga 16 vasario buvo surengusi Lietuvos nepriklausomybės paminėjimą. Tarp kitų kalbetojų, pasakė įspūdingą kalbą ir konsulas Kalvaitis, kuris tarp kitko pažymėjo: «Kur tie žmonės, kurie prišūnina «Lituanicos II» skridimui padės akis, kai leitenantas Vaitkus

Vokietijai pavojus iš Lietuvos!...

Vokietijos nacių provokacijos prieš Lietuvą liejasi kaip iš gausybės rago. O kiekviena nacių paleista provokacija prieš Lietuvą, triumfuoja ir vietos mūsų šimtaprocentiniai patriotai. Jie rankas iš džiaugsmo tryna, kad hitleriškoji Vokietija privers lietuvius tarnauti naciams ir jų širdys krauju verda, kaip mes parašome apie nacių smurtą prieš Lietuvą. Tiesiog žiauria, nes gal kada jiems Hitleris už tai užmokės.

Dabar naciai vėl paleido naują provokaciją prieš Lietuvą. Hitleriški laikraščiai iš Berlyno rašo, kad Lietuva taikosi pasigrobtį Rytų Prūsiją, kad Lietuva grąšinti sunaikinti Vokietiją, kad Vokietijai auga rimtas pavojus iš Lietuvos...

Ar girdėjote? Lietuva, kuriuos plotas tesudaro tik devintą dalį ir kurios gyventojų skaičius siekia tik 32—rą dalį Vokietijos gyventojų, grąšina Vokietijai ir taikosi pasigrobtį Rytų Prūsiją! Dviejų milijonų gyventojų kraštas kėsina sudraskyti valstybę, turinčia 70 milijonų gyventojų! Ar tai ne juokai?

Tokią baisią žinią paskelbė paties Hitlerio organas «Volkischer Beobachter» ir šaukia, tas Hitlerio laikraštis iš Berlyno, kad «tai yra didžiausia Lietuvos megalomanija».

Be to, hitleriški vokiečių laikraščiai, tiek Vokietijoje, tiek užsieniuose, taip gi ir lietuvių vokiečių laikraštis, pilni žinių apie naujus vokiečių persekiojimus Klaipėdoje, vis didėjanti tenai terorą, ir kad «Lietuva nelegališkai bandanti paversti lietuvišku kraštu tą šalį, kuri per šimtmečius buvo grynai vokiška?».

PARLAMENTE ISNIEKINO ANGLIJOS KARALIŲ

Buržuazinė spauda sudidelių pasibaisėjimu rašo, kad liko išniekintas Anglijos karalius Jurgis, vieno paprasto parlamento atstovo, kuomet neperseniai įvyko parlamento posėdis ir jame paėmė balsą kalbėti Darbo Partijos narys J. McGovern.

Karaliai yra laikomi «dievo panteptais» žmonėmis. Taip mokė nuo seno dvasiškija. Piniguociams karalius yra didžiausia šventenybė. Jie laiko didžiausiu nusikaltimu, ką nors pasakyti blogo prieš karalių. O šia paprastas žmogus, Darbo partijos atstovas, parlamento išvadino «parazitą» ir «dykaduoniu» ne tik patį Anglijos karalių Jurgį, bet visą jo šeimyną.

„Mes mokame karaliui Jurgui 10,750 svarų kas savaitę, o Kento kunigaikščiui su žmona, vieną šiltingą kas minutę“, pasakė ugningas Skotijos darbiečių atstovas J. McGovern. „Šitie parazitai ūda mūsų šalies turtus“.

Parlamento pirmininkas išgirdęs

nūskris į Lietuvą? Ar jie ir tada pasiliks patriotais, dabar kenkdam. (Tie kenkėjai yra šimtaprocentiniai patriotai. — Red). Ar tie žmonės, kurie kenkia Vaitkui turės gryną sąžinę, jeigu jis kartais ir žutų, ar jie bus kaip ir tie farizejai? Ar mes patys lietuviams smerksime Vaitkų, kuomet visas pasaulis jį gerbs? Kokia bus mūsų sąžinė, kur padėsime akis?... Mes visi esame lietuvių, ir mes lietuvišiais turime būti. Mes galime būti socialistai, fašistai katalikai, bet tuo pačiu metu mes esame lietuvių. Jei kandidatuoją lietuvis į valdininkus, ar jis būtų vienoks ar kitoks, bet mes turime jį remti, už tai, kad jis yra lietuvis...»

Na, o kaip daro mūsų konsulas S. Paulyje? Kokia jis vienybė seja

Bet esą Lietuvai dar ir to neužtenka, šaukia nacių spauda, ji emė savintis visą Rytų Prūsiją įrodinėdama, kad Rytų Prūsija istoriškai yra grynai lietuviškas kraštas ir senovėje buvo lietuvių apgyventas.

Vokietijos užsienių ministeris sako, kad «mes nenorime Klaipėdos kraštui plebiscito, bet tik norime, kad būtų teisingai vykinamas Klaipėdos krašto statusas».

Bet vokiečių ministerijų tvirtinimais pasitikėti negalima, nes naciai visur daro tai, ką valdžią oficialiai nuginėja ir daro tai su žinia ir pritarimu pačios valdžios. Tai jau pats gyvenimas įrodė, jo nacių laimėjimo Vokietijoje. Tas buvo Saaro krašte, taip buvo Austrijoje, taip yra šiandieną ir Klaipėdos krašte.

Tokie vokiečių spaudos kvaili šauksmai turi tikslą sukurstyti Vokietijos žmones prieš Lietuvą ir pateisinti pasaulio akyse jų agresingus žingsnius linkiui Klaipėdos.

Lietuva daug lengviau galėtų atsispirti prieš vokiečių puolimus ir patraukti savo pusėn Klaipėdos krašto gyventojus, jei Lietuvoje būtų atsteigta žmonių valdžia su seimu priešakyje, kur visi Lietuvos piliečiai lygiai dalyvauti valstybės tvarkyme. Kol Lietuvoje sias krūvina diktatoria, kol plačios darbininkų ir valstiečių masės neturės jokio balso, jokios laisvės tol sunku pašalinti ir esamas Lietuvai pavojus. Ta turėtų suprasti ir «tautos vadai», jei jiems dar šiek tiek rūpi krašto reikalai ir Lietuvos nepriklausomybė.

A. V.

Pasaulio Lietuvių Kongresas

Neseniai Aidas buvo išreiškęs nuomonę, apie taip vadinamą «pasaulinį lietuvių kongresą», kur buvo pasakyta, kad «veikiausioji lietuvių tautos dalis, kuri visuomet nenuilstamai kovojo už laisvę, už žmoniškumą, negali pritari ti ruošiamam kongresui, kad ten nuvykus pasigrožėti tautiškos Lietuvos ponijos prabangos gyvenimu ir Lietuvos valstiečių ir darbininkų amžinu dvasios ir medžiagišku skurdu. Kokio gi progreso užsienių lietuvių važiūs pasižiūrėti Lietuvon, ar augančiais Lietuvos kalėjimais kuriuose nebetelpa valdžios kan kinami geriausiai Lietuvos vaikai, ar skurstančių savo brolių ir tėvų išvytų iš protėvių-protėvių, bakažės, ar pasižiūrėti kaip broliai, tėvai ir draugai su surakintomis rankomis ir užčiauptomis lūpomis vilkdami tautišką jungą kenčia didžiausias kančias? Ar vykti į tą kongresą gal tik tam, kad paskui pasveikinti budelišką Lietuvos valdžią ir tuo pačiu pritari ti jos smurtui? Nes tik toks yra to kongreso tikslas.

Brazilijos lietuvių, nuomonė apie tą kongresą, štai kokia yra. Negeresnė nuomonė turi ir kitų šalių lietuvių, kaip Amerikos, Kanados ir kitų.

Amerikos «Keleivys» A. S. Kavoliūnas štai kaip rašo apie «pasaulio lietuvių kongresą»:

„Rengiantis užsienio lietuviams prie tokio kongreso, pirmoj vietoj reikia pažinti tikrąją šių dienų Lietuvos politiką. Koks gali būti kultūrinis darbas, nesant jokios laisvės, jokių tam darbui sąlygų... Tokiam darbui turi būti garantuota spaudos, žodžio, susirinkimų ir asmens laisvė. Tuo tarpu mes matome, kad Lietuvoje visi piliečiai ir jų veikimas atiduotas policijos ir žvalgybos nuožūrai. Be policijos leidimo tenai negalima susirinkti. Kas gali tokiose sąlygose dirbti, kur tavo gali įtarti «priešvalstybinu gaivalu» ir nubauti «be jokio teismo? Nemažai jaunuolių ir dabar pūdoma kalėjimuose, kur jie baigiamieji džiūvos esti.

„Eidami praecities draugų takais, mes ir šiandien privalome kviesti plačiąją Lietuvos išeičių kovon už laisvą Lietuvą. Tikrai sunaikinę diktatūrą ir nelaisvę, mes galėsime laisvai ir nevaržomai susausti viso pasaulio lietuvių į kongresą ir laisvai aptarti savo reikalus. Tik tada suvažiavę Lietuvoje mes galėsime jaustis tokioje Lietuvoje, už kokią kovojo anų laikų draugai, tai yra — demokratinėje Lietuvoje. O prie dabartinių sąlygų, neįmanomas šaukti toks kongresas (Tąsa 6-tam pusl.)

čia skelbimą atimti.

Jau kelinti metai S. Paulyje susiorganizavo «Kultūros draugija», kurios iniciatoriai kurdami tą draugiją, neatsižvelgę Mačiulio, vadinas susiorganizavo be Mačiulio žinios. Tai konsulas Mačiulis per savo asmenišką laikraštį tą draugiją vadina komunistų lizdu ir siūdo ant jos narių policiją. Jei lietuvis be Mačiulio žinios atsidaro kokį biznį, kaip restoraną bei krautuve, tai Mačiulis per savo laikraštį puola tokį biznierių vadinamas jį bauriausiai vardais, o jei to mažai, — parašo, kad tokiame tai restorane nuodijami žmonės, nors tokių atsitikimų dar nebuvo Aišku, toks biznierių turi užsiryti savo biznį ir bankrutuoti.

Palyginus mūsų konsulą P. Mačiulį su Chicagos konsulu A. Kalvaitiu, skirtumas didelis. Esant tokiam pas mus konsului, Brazilijos lietuvių kolonijoj kas nors kilnesnio nuveikti negalima. Nes ačių mūsų konsului, lietuvių kolonija taip yra išdraskyta, tokia pasėta lietuvių tarp neapykanta vienų prieš kitus, net ir prisiminti apie tai nesinori.

Lietu-
resas

buvo išreikšęs
inamą pasau-
kur buvo pa-
i lietuvių tau-
nenulstamai
oniškumą, ne-
am kongresui,
grožėti tauti-
brabangos gy-
stiečių ir dar-
ir medžiagi-
ogreso užie-
asižiūrėti Lie-
tuvos kalėji-
valdžios kan-
stuvos vaikai,
stijų ir tėvų iš-
u, bakažės, ar
tėvai ir drau-
akomis ir už-
lkdami tauti-
sisias kančias
gal tik tam,
budelišką Lie-
diu pritari jos
ra to kongre-

nuomonė a-
kia yra. Ne-
ir kitų šalių
s, Kanados ir

je) A. S. Ka-
o apie pasau-

nio lietuviams
rmoj vietoj rei-
dienų Lietuvos
ūti kultūrinis
laisvės, jokių
Tokiam darbu
paudos, žodžio,
laisvė. Tuo tar-
Lietuvoje visi
atiduotas po-
žiūrai. Be po-
egalima susi-
e sąlygose dir-
i „priešvalsty-
austi be jokio
olių ir dabar
ur jie baigia

draugų takais,
me kviesti pla-
coveon už lai-
ukinę diktatū-
lėsime laisvai
viso pasaulio
laisvai aptar-
ada suvažiavę
jaustis tokia-
ą kovojo anų
— demokrati-
dabartinių są-
ti toks kong-
pusl.)

S. Paulyje su-
draugija, ku-
ii tą draugija,
vadinasi susi-
žimios. Tai kon-
vo asmenišką
dina komunis-
jos narių po-
lačiūlio žimios
up restoraną
ulis per savo
zniečių vadin-
ardais, o jei
tokiamė tai
onės, nors to-
ėbuvo Aišku,
žsidaryti savo

msulą P. Ma-
sulu A. Kal-
s. Esant to-
ui, Brazilijos
ors kilnesnio
es ačiū mūsų
nija taip yra
i lietuvių tarp
kitus, net ir
nori.

MIRE „SOVIETŲ LIETUVOS
„PREZIDENTAS“

1921 metai buvo pasklydę gan-
dai, kad Sovietų Rusijoje pasimirė
gerai lietuviams žinomas Vincas
Kapsukas—Mickevičius. Kaikurie Ka-
psuko bičiuliai išgirdę apie jo mirtį
tikamai jį paminėjo. Bet vėliau pa-
sirodė, jog Vincas Kapsukas—Mick-
evičius tada net ir nemanė mirti. O
kas jau buvo parašyta tas ir paliko.
Žinoma, keista, kad Kapsukas dar
gyvas būdamas turėjo progos pas-
kūlyti apie save nekrologus, kuriuos
parašė jo būvę bičiuliai, išgirdę apie
jo mirtį.

Praslinko keletas metų, nuėjo į
kapus tie, kurie Kapsukui gyvam
esant rašė nekrologus. Vienas iš to-
kių buvo Vaižgantas—Tumas.

Kapsukas jam irgi parašė ne-
krologą apibūdindamas jo asmenį.

Bet šiaandieną jau nebe gandai,
o tikra žinia pranešama, kad Mas-
kvoje pasimirė Vincas Kapsukas—Mi-
ckevičius. Ir dar gyvam Kapsukui
bunant parašytus nekrologus šiaandieną
galima tik pakartoti.

Kas gi buvo V. Kapsukas—Mi-
ckevičius?

V. Kapsuko—Mickevičiaus var-
das lietuvių visuomeniniame judėjime
yra labai gerai žinomas visiems lie-
tuviams. Kapsuko asmenį lietuvių
visuomeninis judėjimas neteko vienos
žymiausiųjų figūrų. Dėl to pravartu
kiekvianam lietuviui susipažinti su
Kapsuko asmeniu ir jo veikla.

Kapsuko gyvenimas buvo mar-
gas ir turtingas įvykiais. Jis įsivėlė į
visuomeninį darbą dar tik pradžioje
mokslo. Vincas baigęs penktąją gim-
nazijos klasę Marijampolėje, buvo
atiduotas kunigų seminarijon. Jo tė-
vai norėjo Vincą matyti kunigu. Bū-
damas kleriku, pradėjo susirašinėti
su kitais moksloivais apie slaptus
dalykus, būtent, apie lietuvių litera-
tūrą, kuri tuo laikū buvo Lietuvoje
draudžiama. Seminarijos vyriausybė
sužinojusi, kad Vincas veda tokius
susirašynėjimus, pašalino jį iš semi-
narijos. Kleriko Vinco mokslas tuo
ir baigėsi. Nuo to laiko jis įsivėlia
į visuomeninį judėjimą. Dalyva-
o slaptuose lietuvių rateliuose, gabeno
literatūrą

ir platino Lietuvoje, leido lai-
kraštį. Už tokį darbą pateko kalėji-
man, tampa ištremtas į Sibirą.

Nuo pirmosios Rusijos revoliu-
cijos iki Lietuvos nepriklausomybės,
Kapsuko vardas nholatos buvo pu-
blikos aktyse, kaipo vieno iš revoliu-
cijos vadū.

Kapsukas savo jaunystėje buvo karšto
temperamento. Į senatvę liko kiek
pastovesnis. Nuo 1899 metų iki 1904

metų jisai buvo karštas tautininkas.
Paskui jisai išvirto į socialista liau-
dininką, kuris savo idėjomis stovėjo
arti kairiųjų Rusijos «eserų». Vėliau
Kapsukas įstojo į Lietuvos socialde-
mokratų partiją būdamas partijos
centro komitete. Socialdemokratu
jisai buvo iki 1916 metų. Bet vėliau
jo demokratiniai principai keitėsi ir
krypó daugiau į komunistus. Jis
pradėjo krypti į bolševikus gyven-
damas ištremitime Sibere, kur į jį da-
rė itaką vietos bolševikai. Didysis ka-
ras Kapsuką padarė jau aršiu priešū
tos partijos, kurioje jis apie 10 metų
priklausė ir net vadu buvo. Suskylus
Rusijos socialdemokratų partijai į
bolševikus ir menševikus, Kapsukas
nuėjo su bolševikais. Perėjęs į bol-
ševikus, Kapsukas pradėjo tarnauti
rusams.

Atsimetus nūo Rusijos mažo-
sioms valstybėms, kaip Lietuvai ir
kitoms, bolševikai, kaip žinome, jas
puolė su savo raudonąja armija.
Kapsukas su Aleksa—Angariečių
atsivedė bolševikiškų pulkus ir į Lie-
tuvą į ginklu bandė Lietuvoje pask-
leisti komunizmą. Didesnioji dalis
Lietuvos teritorijos buvo užkariauta
ir patekusiu buvo po balševikų val-
džia, ką visi gerai atsimename tuos
laikus. Kapsukas gi vadovaudamas
bolševikams Lietuvoje, pasiskolbė
«Lietuvos sovietų respublikos» pre-
zidentu. Bet jam Lietuvoje neilgai
teko prezidentauti, nes Lietuvos ka-
riuomenė išvyko bolševikus ir Kapsu-
kas turėjo apieisti Lietuvą ir išvyko
į Minską, o vėliau į Maskvą.

Pastebėtina tai, kad Kapsukas
vis dar tikėjosi sugrįžti Lietuvon ir
užimti «Sovietų Lietuvos» prezidento
vietą. Šią mintį jisai nešiojo iki pat
savo mirties.

Jis buvo laikomas lietuvių ko-
munistų vadas.

Tai toks paviršutiniškai atrodo
«Sovietų Lietuvos» prezidento Vinco
Kapsuko—Mickevičiaus gyvenimas.

Kaip matome, Kapsukas nebuvo
tvirtas savo įsitikinimuose. Zmogus,
kuris vadovaujasi savo įsitikinimais,
taip dažnai nekeičia savo principų,
kaip juos keisdavo Kapsukas. Bet
yra žmonių, dideliai priešingų jam,
kaipo komunistui, Kapsuką laiko tvir-
tū savo idėjose, nepalaužiamu savo
principuose. Ypatinai gal ir per-
daug perdėtai apie Kapsuką yra pa-
rašęs nabašninkas Vaižgantas—Tu-
mas, kuomet jis rašė Kapsukui ne-
krologą jam gyvam bunant. Charak-
teringa tai, kad Tumas būdamas
aršiu tautininku, nepaneigė Kapsuko
(Bus daugiau).

KADA IR KUR KOLONIZUOSIS
LIETUVIAI!

Pietų Ameriką netinka kolonizuotis lietuviams. — Tinkamiausia vieta
kurti lietuvių kolonijai yra Afrika, sako prof. Pakštas

Per paskutinius kelius metus
Lietuva susirūpino lietuvių kolonijos
kurimu. Nors Lietuvoje žmonių per-
tekliaus dar nėra, bet metai po metų
žmonių skaičius didėja ir mažoje Lie-
tuvos valstybėje gali pasidaryti ankš-
ta, dėl to paskutiniu laiku jau kolo-
nizacijos klausimu Lietuvoje dažniau
pradeda kalbėti. Kaip kitos tautos,
daug didesnis savo žemių teritori-
joms, kolonizaciją pradėjo gan se-
nai. Vyriausybės kolonizacijos reika-
lams daug padeda, nes žino, kad to-
kios kolonijos gali atnešti naudą ir
pačiai valstybei. Dabar jau šiuo rei-
kalu pradeda dirbti ir Lietuvoje,
nors šitas darbas dar kol kas yra tik
zodžiuose. Bet reikia manyti, kad su
laiku ir lietuviai turės savo koloniją
kurioje nors šalyje.

Užsienio lietuviams remti drau-
gijos pirmininkas adv. R. Skipitis, pa-
fiekdamas spaudai žinių apie Drau-
gijos veiklą, palietė ir žemės ūkio ko-
lonijos Lietuvos išeiviams klausimą.

Skipitis sako, kad klausimas e-
są gana gyvas, ir tokiai kolonijai ya-
ra minimos keturios valstybės: Pietų
Amerikoje Brazilija ir Argentine ir

Afrikoje Angola ir Tanganika. Pietų
Amerikoje sako Skipitis, turime dide-
les lietuvių kolonijas, o Afrikoje dar
tokias kolonijas reikėtų sukurti. Ja-
čiau Afrikoje, pasak prof. K. Pakšto,
esą žymiai panašesnės į Lietuvos gy-
vonimą klimatinės, ekonominės ir ki-
tos sąlygos. Iš teritorijos šiuo klau-
simo aiškinimosi tuo tarpu dar ne-
išeita.

Tačiau pats klausimas, sako Ski-
pitis, darosi vis aktualesnis ir nese-
niai įvykęs draugijos atstovų visuoti-
nis suvažiavimas pabrėžė esant reika-
lą šį klausimą pradėti realizuoti. Tam
reikės suorganizuoti specialią ekspedi-
ciją.

Taigi, kaip matome, kad Lietu-
vos išeiviams kurti koloniją yra ma-
noma. Ir gal už kelių ar kėliolika me-
tų turės ir lietuviai kokią nors val-
stybėje savo koloniją. Rimtai šiuo
klausimu žadama kalbėti dar per pa-
saulio lietuvių kongresą. O dabar tik
pasitiesijama tuo, kad kai kas prasita-
ria, jog Lietuvos išeiviams reikia
kurti žemės ūkio koloniją. Juk prisi-
minimas apie išeivius irgi yra „rupes-
nis“ apie lietuvių tautos dalį...

FAŠISTŲ SAMOKSLAS AMERIKOJE

Patvirtintas fašistų sąmokslas nuversti Amerikos demokratine
valdžią ir įsteigti fašistų diktatūrą.

Aide jau buvo rašyta, kad pereit-
jų metų pabaigoje Amerikos kapita-
listai norėjo papirkti keletą asmenų,
kad jie suorganizuotų fašistų gaujas,
nuverstų dabartinę Amerikos val-
džią ir įsteigtų fašistinę diktatūrą,
nes dabartinė valdžia, esą, per mažai
rūpinasi kapitalistų reikalais. Bet
toks sąmokslas išėjo viešumon ir jis
buvo tyrinėjamas.

Dabar Amerikos atstovų būto fa-
šistų veikimo tyrinėjimo komitetas
patvirtino kongresui, kad fašistai tik-
rai darė sąmokslą nuversti Amerikos
demokratine valdžią ir įvesti fašistų
diktatūrą.

Laikė tyrinėjimų generolas But-
ler prispazino, kad fašistai jam pa-
siūlė dides sumas pinigų, jei jis pri-
siimtų vadovauti fašistais, suorgani-
zuoti didelę armiją iš ex-kareivių ir
ją pagalba padaryti perversmą.

Fašistų tyrinėjimo komitetas

sako, kad jam pasisėkė patvirtinti
visus Butlerio kaltinimus, nors ir
nepasisėkė surašti tikrų davinių, kad
tokia armija jau buvo pradėta orga-
nizuoti; taip gi nepasisėkė Amerikos
fašistus surišti su kitų šalių fašistais.

Minėtas komitetas kaltina ir
Sovietų Rusija, kuri esą nepildo savo
pažado susilaikyti nuo propagandos.
Esą propagandą Amerikoje plačiaus-
ia varo trys valstybės: Vokietija,
Sovietų Rusija ir Meksika. Fašistams
veikti Amerikoje padeda daug Vo-
kietijos konsulai. Vokiečių fašistai
niekur nesnaudžia. Načių veikimas
labai gyvas yra ir Pietų Amerikoje.
Kas žino, gal vieną gražų laiką vo-
kiški naciai susidėję su Pietų Ame-
rikos fašistais ir padarys kurioje
nors Pietų Amerikos valstybėje są-
mokslą? Pietų Amerikoje naciai mato
geriausią fašistų veikimui dirvą.

Užtvenkti Vandeny

JUOZAS BALTUŠIS

dirbdavo iki išnakčių.

Dūdai sunku buvo susigyventi su
tais atšauriais ir rūšiais dvarokais.
Bet vėliau apsiprato, su vienu dargi
susidraugavo. Tai buvo jaunas balta-
plaukis vaikas — Balys. Kartą Dū-
da dėjo arkliai pavalkuose pakunktę,
bet ta vis slydo.

— Nėsisėka? — paklausė Balys.
— Tegū ją pelkės! — atsakė.
— Tu ne taip dedi, — prisiarti-
no Balys: žiūrėk, čia turi būti raikštel-
liai; aprišk apie pyne ir stovės!

Nuo to karto Balys Dūdai vis
šį tą patardavo. Sakydavo:
— Tu, brač, jei ko nesupranti,
mane klausk! Aš nuo mažens dvaro-
kas! Žinai gi, prie ūkės buvęs, tai ir
nepatropys visų darbų, čia, brač, dva-
ras!

Namiė Balys turėjo žylantį tėva
ir seną protingą motyną. Kartais se-
noji Belienė atėdavo pas Aleną ir

sakydavo:

— E, dukrelė koks čia gyven-
mas? Kad ir aš pati; pravargau čia
pusę gyvenimo, užauginau sūnų ir
vargui atiduosiu!

— Bet gi ir žmonės čia, — skų-
davosi Alena, — visi toki laukiniai,
žodžio žmoniško neištars!

— Tai, dukrele, nereikia pykti
ant jų: žmonės dirba, pluša, o ant
kupros vis tas Fabijonas su savo ri-
ksmu, — ką gi jie daugiau mato. O
gi koks gyvenimas, dukrele, toki ir
žmonės!

Taip begyvenant ir užėjo didy-
sis karas. Užėjo, ir visas gyvenimas
pasikeitė.

Dar pačioj pradžioj, vos tik su-
drebins pirmiom šūviams, Gareckis
dvaro tvarkymą perdavė Fabijonui
prigrasindamas viską griežtai prižiū-
rėti, o pats pasiėmė savo jauną pačią
ir išvažiavo.

Paskui, karui beslenkant, į dva-
rą atvyko vokiečiai. Jie atvažiavo
varydami savo nususius, nusitry-
nusiais kaklais, arklus ir kažkaip ne-
suprantamai tarp savęs vataliodami.
Baltuosius rūmus užėmė feldfėbeliai
ir kita vyresnybė, o tvartuos ir san-
dėliuos sustojė keli šimtai kareivių.

Tada žmonės pajuto, kas yra o-
kupacija. Įsigėrė kareiviai valkiojosi
po visą apylinkę, nesvietiškai sauva-
liaudami. Jie plėšė gyventojus, kaip
sako, nesiklausdami pavardės. Atimi-
nėjo viską: ką tik rado valgomą ar
geriamą, tai jau ir jų! Vėdėsi geres-
nius arklus, piovėsi gyvulius, šaudė
šunis ir gązdino motoris. Tačiau gy-
ventojai nedrįsdavo jų sudrausti, nes
kareiviai retai kada tėvaikščiūdavo
be ginklo.

Zmonės kentėjo sukanđę dantis
ir troško tik vieno: kad nors kartą
velnias išjotų tuos vokiečius! Tačiau
bėgo savaitės, mėnesiai, praslinko me-
tai, o vokiečiai smaugė žmones kaip
smaugė ir galo tam jų smauginui ne
simatė.

Sodžiuose vyrai pradėjo bruzdė-
ti. Jie rinkosi būreliais, kalbėjo apie
(Bus daugiau)

Lietuvos Naujienos

Ivairios Zinios

Atgijo nupeštas klebono kalakutas

Šiomis dienomis Kėdainių apskr. S-kio bažnytkaimyje buvo toks keistas atsitikimas. Klebonas mėgo «vyšninę» ir turėjo ant vyšnių užsipykęs spirito. Dusk vyšnia nupylęs klebonas liepė tarnaiti vyšnia išmesti laukan, ką toji ir padarė. Išmestas vyšnia patvoryje rado klebono kalakutas ir sulasęs taip nusigėrė, kad gulėjo kaip negyvas. Klebono seimininkė, radus gulintį kalakutą, pamano, kad negyvas ir gailėdama plunksnų, kalakutą nupešė. Nupešus nuimetė už sodo. Nors tai buvo pats šaltis, bet kalakutas išsipagariojo ir «nuogas» pradėjo bėgioti po miestelį ir rėkauti iš šalčio ir skausmo.

Vysk. Baranausko mokykla pavesta malkine

Jaunas būdamas, Antanas Baranauskas, kurio gimimo 100 metų sukaktuvės dabar buvo minimos, mokėsi Rumšiškės, valščiaus rietininkų mokykloje. Ta mokykla dabar jau senas, pakrypęs, apkarėjęs namas. Rumšiškių valščiaus savivaldybė pavertė ją valščiaus malkine. Joje dabar sukrautos malkos, kuriomis šildo valščiaus daboklę (arešto namus).

Šiauliuose pasikorė 6 metų mergaitė

Šiaulių mieste, Aleksandrijos gatvė pasikorė piliečių Zukauskų 6 metų amžiaus mergaitė. Išėjus motinai, mergaitė pasidirbo sau supynės, prisirišdama šalia krosnies prie karties virvės. Suposi, pasikabinusi pasmakriu į kilpą. Besisupdama, matyt, užspaudė gerklę ir užsimaugė. Grijusi namo, motina rado dukterį stovinčią, bet negyva.

Apdėjo mokesčiais šunų laikytojus

SEDUVA. — Miesto savivaldybė šiomis dienomis miestelio gyventojams, kurie laiko šunis, išsiuntinėjo pranešimus, sumokėti tam tikrą šunų laikymo mokesį. Už paprastą šunį — sargą, reikalaujama sumokėti 3 litus. Daugelis miesto gyventojų atsisako šunis laikyti ir mano šunis vesti į savivaldybę ir palikti, kad iš varžtinių parduotų.

Rytprūsiose gyvena 101 metų lietuvi

Rytprūsiose, Tilžės apygardoje, gyvena lietuvi Urtė Markienė, kuri šiomis dienomis minėjo savo 101 metų amžiaus sukaktuves. Ji jaučiasi gana tvirta ir dažnai eina pavaikštinėti. Ji gyvena pas jau seną, zilą sūnų.

Vilkavišky yra 170 bedarbių

Siuo metu Vilkavišky užregistruota 170 bedarbių. Dalis bedarbių gamina darbo žvyro kasimo ir vežimo ir akmenų tašymo. Visų bedarbių aprūpinimą darbu ar pašalponis trukdo lėšų stoka, nes iš viešųjų darbų fondo gauta tik 5,000 lt.

Litas nebus nuvertinamas

Vasario 9 d. Kaune įvyko Lietuvos Banko akcininkų metinis susirinkimas, kuriame Banko valdytojas p. Stašinskas pasakė didelę kalbą ir palietė mūsų ekonominės būklės opiausius klausimus.

Pasakojo, krizės sunkumo našta pereitais metais Lietuvoje nepalengvėjo. Bendrai pasauly pereitais metais buvo žymu palinkimo į pagerėjimą. Ekonominės būklės pablogėjimu pereitais metais galėjo nusiskęsti tik 4-5 kraštai, jų tarpe Europoje tokie kraštai buvo tik Prancūzija ir Lietuva.

Bet bendrai imant, didelių pagraėjimų dar nėra ir tarptautinių ekonominė santykių atstatymo kelias dar ilgas.

Apie skolų sumažinimą p. Stašinskis išsitarė neigiamai. Jo nuomone skolininkams palengvinti tikriausiai kelias būtų skolų išdėstymas ilgiems terminams.

Lito nuvertinimas iš esmės nieko gero neduotų ir iš sunkumų išbristi nepadėtų. Todėl lito nuvertinti ir nemanoma.

Neturi pinigų būk navedęs

Pivašiūnų parapijoje, Junčionių km. neturtingų ūkininku vaikai apie penki metai kai veda meiles ryšius. Sugyvenę yra dvejeta vaiku. Abu nori vesti, bet nesuranda bažnytinio gimimo—krikšto metrikų. Dėl to vietos klebonas atsisako juos sutuokti. Reikalauja iš jaunikių šimto litu, nes tik jaunikis neturi metrikų. Bet tas vyras turi vidaus pasą, kuriame yra pažymėtas amžius ir net kariuomenės prievolė atliktą. Bet su tokiais dokumentu netuokia, o sugyventi vaikai pravardžiuojami benkarėjais, devyniatėviais ir t. t. Ar ne laikais būtų susirūpinti civilinė metrikaciją įvesti?

Už švogerio užmušimą 12 metų sunk. darbų kalėjimo

MARIJAMPOLE. Vasario 4 d. dieną Merijampolės Apygardos teismas sprendė Stanačio Jono 46 m. amžiaus byla už švogerio užmušimą.

Bylos smulkmenos tokios: Plokščių valsė. Tumšių kaimo gyventojas Jonas Stanaitis vedė Oną Mureikaitę iš Lukšių valsė. Beduonės kaimo, ir apsigyveno žmonos tėvo ūkyje. Ten pat gyveno ir Onos broliš Vincas Mureika. Jaunavedžiams tėvas užrašė savo 22 ha ūkį su sąlyga, kad Stanaitis išmokėtų jo sūnui 10,500 litu dalies. Bet Stanaitis jam sumokėjo tik 500 lt. 1934 m. Vincas Mureikia sumenė vestis ir paprasė Stanaitio parūpinti nors 4000 litu. Stanaitis, norėdamas išvengti mokėti dalį, sumanė atsikratyti Mureikos. Lapkričio 12 d. Mureika pranešė Stanaitiams, kad rytojais dieną važiuos į Sakius pirkti vestuvoms rūbų ir prašė duoti pinigų. Tą patį vakarą Stanaitis paprasė Mureikos ateiti į klojimą padėti jam atversti mašiną. Netrukus Mureika atėjo: Stanaitis ten jo jau laukė. Kai Mureika atėjo ir pasilenkė pašluoti klojimą, Stanaitis iš užpakalio kirto kirviu 4 kartus Mureikiai į galvą. Nuo smagenu sužalojimo Mureika mirė.

Jonas Stanaitis kaltu prisipažino. Teismas jį baudė 12 metų sunk. darbų kalėjimo.

Kalėjimo sriboje išvirė kalnyas

«Elta» praneša iš Paryžiaus, kad vienas Riomo kalėjimo kalnys, kuris buvo nuteistas kalėti 7 metus, nusižudė labai savotišku būdu: norė stambia galva į didžiulį varinį katilą, kuriame virė sriuba kaliniams. Kainamas buvo laikomas pavyzdingu kaliniu. Tačiau sužinojęs, kad jo žmona su juo persiskyrė ir kad jo dviejų vaikų globa pavesta jo buvusiai žmonai, o ne motinai, kaip kad jis norėjo, kalinamasis labai nusiminė ir nutarė nusižudyti.

Nelaimių čempionas

Amerikoje, Tenesi vastlybėje, mirė negras Bysom, 56 m. amžiaus, kuris laikomas nelaimių čempionu.

Jį peiliu perdūrė negrė moteris. Kraujuose paplūdes jis buvo vežamas į ligoninę. Bevažiuojant, greitosios pagalbos automobilis susidūrė su kitu automobiliu ir sudužo. Jo pagelbon atvyko vienas graboriaus greitosios pagalbos automobilis, kuris Bysomą veždamas pakely užsidėgė. Ir tik trečias automobilis negrą nuvežė ligoninėn.

Lietuva Indijai dirbs dievus

Šiomis dienomis Lietuvos vyriausybė yra gavusi iš Indijos žymesnės tikišinės istaigos laišką, kuriuo prašoma jai pristatyti žymias partijas lietuviškų ažuolų, nes lietuviškas ažuolas yra labai vertingas kaip joks kitas pasauly pagal Indijoje jau padarytus bandymus pasirodė labiausiai tinkamas dideliems Budos stabams gaminti.

Tačiau, turint galvoje labai didelį atstumą tarp Lietuvos ir Indijos ažuolinių rastų transportas atseitų labai brangiai ir todėl Lietuvos vyriausybė labai prašoma malonėti duoti reikalinga leidimą, kad Lietuvoje būtų pastatytas specialus stabų fabrikas, kuris paskui išveš Indijon jau gatavus stabus. Lietuvos vyriausybė atsakė neturinti nieko prieš tai, taip kad laukiama atvykstant į Kauną Indijos technikų ir dvasiškų kurie

Ligoninėj sustabdžius kraują, aprišus žaizdas ir kiek atsigavus Bysomas pėkščias ėjo namo. Bet koly jį pervaziavo automobilis ir negras vietoje mirė. Tokių nelaimių dėka amerikiečiai jį ir pakėlė į nelaimių čempionus.

Kalbamoji pypkė nebyliams

Bell'o laboratorijose New Yorke tapo išrasta kalbamoji «pypkė» žmonoms, kurie yra netekę kalbos. Ji sujungta su elektrine baterija, kuri yra maždaug tokio didumo kaip kortų kaladė. Norėdamas kalbėti, nebylys įsikanda kalbamąjį prietaisą, kaip paprastai pypkė, paspaudžia baterijos mygtuką ir judina burną ir lūpas, kaip paprastai yra daroma kalbant. Elektrinė baterija tuomet veikia kaip plaučiai: ji pumpuoja orą per tą «pypkė» į nebylio burną, o nuo burnos ir lūpų judinimo tas oras formuojasi į žodžius ir pasidaro visai aiški kalba. Nors tai nelabai parankus dalykas, nes, norint kalbėti, kožną sykį tą «pypkė» reikia dėti burnon, bet visgi geriau, negu visai be kalbos. Šitas išradimas bus įtaisytas tūkstantiui nebylių.

iš pradžių rūpinsis fabriko pastatymu ir paskui stabų gaminiu. Be Indijos specialistų, kurie atvyks Kaunan, bus reikalingi vietiniai darbininkai.

Ta proga Romos laikraštis «Messagero» rašo, kad dabar, pradėjus gaminti stabus (dievaičius) serijomis moderniškiausiais įrengtuose (šiaurės krašto) fabrikuose lyg kokius automobilius, dievu Kali ir Višnu oreolis išnyksias: Indija perimanti Vakarų civilizacijos formas ir greit perdirbsianti Budos bažnyčios į kabares su džazu ir automatišku baru.

100 vagonų kiaulienos į SSSR.

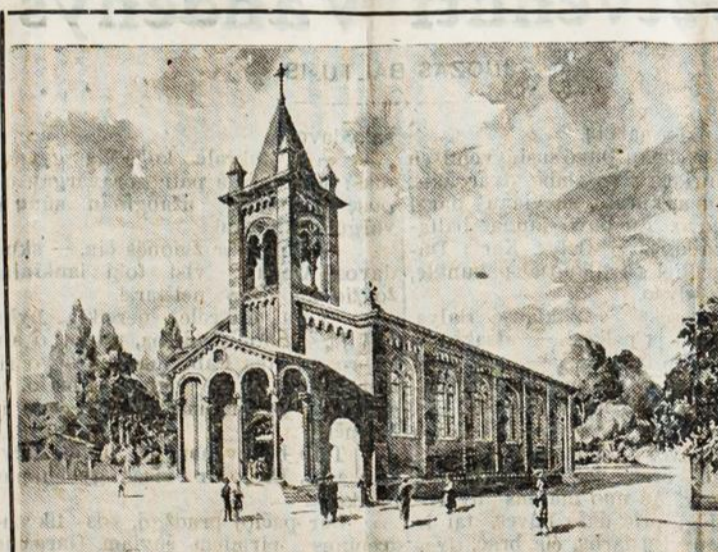
Pastaruoju metu nemaža kiaulių iš Lietuvos išvežama į SSSR. Toku patirti, kad dabar Sovietai iš «Maito» pirko 100 vagonų kiaulienos, kuri vežama geležinkeliais į SSSR, specialiuose vagonuose—lelainėse.

SIUVYKLA MODERNA

Stasio Galecko

Primu visoties vyriškų ir moteriškų rūbų užsakymus ir darbą atlieko pagal naujausios mados modelius (Figurino).

Mano darbas garantuotas. Tautiečiams darau nuolaidas. Turio taipgi ir visokių medžiagų didelį pasirinkimą vietinių ir užsienių Dirbluvės adresas: Rca Duque de Caxias, 37.

STATOMOS BAŽNYČIOS VAIZDAS.

VILLA ZELINA.

Sklypai išimokėjimui pigiausiai kainomis, be įnašų ir nuosimčių nuo 30\$000 mėnesį 1\$000 kv. metras.

Neužilgo bus pastatyta didžiulė lietuvių katl. bažnyč. a. 25.00\$000 vertės.

Suinteresuotieji visuomet gali patikrinti dokumentus. Daug sklypų jau išmokėta ir jų savininkai gavo nuosavybės dokumentus. Pasirink sau sklypą dabar, nes paskui bus perveln. Autobusa nuo Senojo Merkado iki vietos 400 reisų.

INFORMACIJOS: Praça Antonio Prado, 33, Prado nuo 2 iki 5 val. Agentūra vietoje, Avenida Zelina, 33 pas

KARLO KORKIŠKO.

**DANTU GYDYTOJAS
JOSÉ LEVKOVICH**

R. Silva Pinto, 264 (ant. 46) B. Reti.
Atsižvelgdamas į sunkų laiką, nutarė sumažinti kainas už dantų gydymą ant pusės kainos, kaip antai: ištraukti dantį be skausmo 5\$000; plomba cidabro purceleno 8\$000; gryno aukso danties vainikėlis 40\$000.
Kalbama lietuviškai, rusiškai ir lenkiškai.

ADVOKATAS

Dr. Carlos Monteiro Brizolla
Paruošia Brazilijos pilietybės papieras, veda kriminalines ir komercines bylas.
Raštinė Rua São Bento 49, 4 aukšt. salės 332-334.

DR. H. S. MINDLIN

RUSU MEDIKAS
Vidujinių, moterų ir venerinių ligų gydytojas.
Priėmimo val. nuo 2 iki 6 val.
Telefonas 4-5515

R. Barão de Itapetininga, 10
9 aukšt. - Salės 920-918

Buto telefonas: 4-0854

FOTOGRAFAS IS KAUNO

GILUC

savo meniškų darbų daro moderniskas visokių rūšių fotografijas iš geriausios užsienio medžiagos papiginta kaimu.
Be to, euri-piečiams daroma nuotrauka.
Adresas: Rua José Paulino, 118
Bom Retiro.

Pribuvėja

(AKUŠERE)

Marietta Passerini

Priėmimo valandos:
nuo 8 v. ryto iki 4 val. p. p. ir
nuo 7 val. vak. iki 9 val. vak.
Rua Silva Pinto 259
Tel. 5-3584
Bom Retiro

„L. Aidas Br.“ metams kaštuoja 12\$. Piguus rasti įvertintam laiške adresu „L. A. B.“ R. da Mooca, 424.

Diplomuotas Medicinos Felčaris

Is. Garlo

Baigęs Rusu ir Brazilij Medicinos Klasines Mokymus su 25 m. praktika ligoninėse ir klinikose, specialiai venerinių, odos ligų, tripečių ir įv. sūčių minkšą pagydo laisvotarpiai 3-5 savaitių, sifili- uko ai 914 ir tt. Vidujinių, mažakrau- ys.ės ir kitų ligų.
Priėmamos valandos:
Ant Villa Zelina gatvė 14-A, namas N. 9 nuo 9 v. l. ryto iki 1 val. p. p.
ir kiekvieną šventadienį

Priėmimo valandos ant Rua Anhaia, 100 (Bom Retiro) nuo 3 val. po piet iki 8 val. vak.

Kalba lietuviškai ir kitomis kalbomis

**DAKTARAS
A. JAZARA SNEGE**

(Maskvos gydytojas 1914 m.)
Vidujinių, venerinių ir moteriškų ligų specialistas, chirurgas.
Ligonius priima nuo 9 iki 12 ir nuo 3 iki 7 val. vak.
Ladeira Porto Geral, 12, salės, 4 ir 5, (kampas rua Boa Vista ir 25 de Março).
Gyvenamoji vieta ten pat 5 aukšte. Telefonas 2-5068

Rukantieji!

PRIVALOT žinot, kad malonu ir pigu rūkyti nekenksmingo e nikotinėse gilžėse, kurių mundštukuose yra vata ir sunaikina nikotina. Labai pigiai kaštuoja: 100 ŠTUKU 600 REISU, 1000 ŠT. - 4\$500, taip mašinėlė dirbti papirosams kaštuoja 1\$000. Persiuntimas interioran 1000 št. gilžų - 6\$000.

RUA S. CAETANO, 208 - S. PAULO

Casa Genny

Papirosinė popiera „Paris“ 100 knygučių ir vienas kartonas 12\$000.

PRISIEKUSIS VERTĖJAS

MIGUEL OCOUGNE

Rua 15 de Novembro, 32 sobroloja Tel. 2-6393
S. PAULO

Daro vertimus iš visų kalbų ir paruošia visokius dokumentus, kaip antai: chamadas, naturalizacijos, carteira de identidade ir kitus dokumentus.

KALBAMA LIETUVIŠKAI.

Siuvykla Marijampolė

Priimame vyriškų rūbų užsakymus. Darbas atliekamas pagal naujausias mados ir užsakytojo norą. Turime pasirinkimui medžiagų vietinių ir užsienio. Kreipkitės visuomet į mūsų siuvyklą ant rua Taquary 24 (prie kamara da Mooca)

A Nizevičius

Vokiečių fotografijų įstaiga „BERNARDO“

Isteigta 1890 metais
Atlieka įvairius darbus fotografijų srityje. Specialybė padidinti, o taip pat su dažais.

Darbas greitas, sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fotografijų reikalais. Duro iš fotografijų naujas.

Arthur Schmidt

Rua São Caetano, 111 (senas nr. 103) S. PAULO
Telephone 4-5576

Vaistinė PASSERINI

Provizoriaus CARLOS PASSERINI

Leidžiame adatas. Kainos pigios. Patarnaujame ir naktį.

Rua Dr. Silva Pinto, 267 (Bom Retiro).

Telephone 5-3584, S. PAULO

LABORATORIJA

MEDICINIŠK S ISTYRIMAS
(Nugarakaulio smegenų kraują šlapnuo ir išmatų)

Tikras ir geras.

Dr. M. KANDIA IR A. KOGANO

Rua Barão de Itapetininga, 52, 3 aukšt. Priėmimo valandos nuo 9-11 ir nuo 3-6. Sekundienį nuo 10-12 val. Tel. 4-0218. Kalbama rusiškai, lenkiškai ir vokiškai.

LIETUVISKA VAISTINE

“José Paulino”

RUA JOSÉ PAULINO, 109 Teleph. 5-6307
(BOM RETIRO)

Visokių vaistų, parfumerijos daiktų, perryšimo medžiaga pigiausiomis kainomis.

Su pagarba Provizorius A. RUMMEL
Medicinos pagelba kasdien už dyka nuo 5 iki 9 v. v.

Dr. B. K. Čipiakoff

(Maskvos universiteto)

su didele praktika Europoj ir Brazilijoj,

Venerinių, vidujinių ir psichinių ligų specialistas
LABORATORIA: nugarakaulio smegenų, šlapimo ir išmatų ištyrimas. Ligonius priima nuo 3 iki 9 val. vak. Sekundieniaie nuo 10 iki 12 val.

Konsultorija ir gyvenamoji vieta

Rua Ypiranga, 15, app. 4 - Telef. 4-0316 - S. PAULO

Charutaria Central da Mooca

Isteigta 1915 metais

Eduardo Rodrigues

Visokiausios rūšies cigarai, charutai, papirosams dirbti ir kiti reikalingi rūkanties dalykai. Taip pat geriausios rūšies tabakas palaidas, pokelais ir „corda“.

Pasirinkimas didžiausias pagal vartotojo pageidavimą.
S. Paulo, Rua da Mooca, 420. Tel. 9-1264.

Vaistinė ir kosmetikos sandelis

„MUNICIPAL“

Farmaceuto
Abraomo Gorenšteino
Cheminiai produktai, įvairūs vaistai, vietos ir užsienio, higieniški kvepalai.
Rua Barão de Itapetininga, 36. Tel. 4-7757.
S. PAULO

Salão „POLLA“

Ponioms ir panelėms kirvimas plaukų, ondulavimas Marcel ir Permanente su garantija 10 mėnesių, 12\$000. Maikiūras ir veido masažas. Darbas atliekamas greitai ir gerai, pigiau negu kitur.

Rua José Paulino, 106
APOLONIJA DEGUTIENĖ

Daktaras A. M. Kandia

Venerinių, vidujinių ir vaikų ligų. Priima: nuo 9-11 r. ir nuo 3-9 v. Analizė ligoniams nemokama.

Rua Barão de Itapetininga, 52, 3 aukšt. Tel. 4-0218.

Kalbama rusiškai, lenkiškai ir vokiškai

**Dr. ADOLPHO TAUBKIN
ADVOKATAS**

(Diplomuotas S. Paulo Fakulteto)

Civilinė ir prekybinė bylos, kontraktai (ipotikos, žemės pirkimas ir pardavimas ir t.t.), skolų išreikalavimai ir visi kiti juridiniai reikalai.

Raštinė: Rua Direita, 2, 2-as aukšt. Telef. 2-1629

Atidaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 1 iki 5 val. vak.

KALBA LIETUVIŠKAI

VIETOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

Rastas nėgyvas Petras Lečinskas.

Vasario 28 d. anksty rytą buvo rastas žmogaus lavona prie gatvės Mooca, ant gelžkelio bėgių, kurio buvo nuplauta viena koja, matyti preinančio kraujinio. Kadangi pas jį nerasta jokių dokumentų, tai nežinia kieno tas lavona buvo, šiomis dienomis S. Paulo technikos policija išaiškino jo asmenybę ir pasirodo, kad tai lietuvio Petro Lečinskio kūnas. Tuojau policija pranešė apie tai jo motinai ir broliams, kurie gyvena irgi S. Paulyje. Motina

nuvykusi į Araça kapinių lavoninę pažino savo sūnų Petrą.

Petras Lečinskis buvo rimtas ir susipratus vyrukas, 27 metų amžiaus. Jis gimė Amerikos J. V. ir buvo Amerikos piliečiu. Gyveno daug su motina ir kitais broliais. Prieš vasario 28 jis išnamų išėjo sakydamas eina darbo ieškoti, o kitos dienos ryte rastas negyvas. Nenustatyta dar jo mirties priežastis. Bet graičiau-iai, kad tai bus savijudystė. Petras paliko ančiudusius motiną, brolius, sesutę ir savo alytiną tėvelį, Praną Lečinską, kuris dabar gy-

vena Amerikos J. V. ir greitai būtų žudėję atvažiuoti Brazilijon aplankyti savo šeimos.

Kisp.

Išvyko į Rio

Porą savaitių pasisvečiavusi S. Paulyje Anastazija Zieziene-Skučytė, kovo 15 d. išvažiavo į Rio de Janeiro. Zieziene buvo atvykusi į S. Paulo aplankyti savo giminių sesutes ir švogerio Uekų iš pažstamų Rio de Janeiro Ziezių gyvena jau keturi metai, kur šiais metais jie užsidėjo biznį Sorvetėrija.

Rio de Janeiro mieste ir jo apylinkėje dabartiniu laiku lietuvių yra gana daug. Rio lietuvių palyginti su S. Paulo lietuvių geriau gyvena. Rastas jau tenai biznių, amatinių ir lietuviškų transporto įstaigų. Lietuvių vardas Rio de Janeiro irgi šitvi pagarboj. Karl.

(Tąsa iš 2-ro pusl.)
resas Lietuvoje, kokį siūlo P. Ruseckas ir K. Vairas. Visų pirma, mes turime reikalauti atsteigti demokratine tvarką ir gražinti Lietuvai tas lais-

ves, kurias jai garantavo Steigiamasis Seimas".

Tai taip kalba ne tik Brazilijos, bet ir Amerikos, o taip pat ir kitų šalių lietuvių apie pasaulio lietuvių kongresą. Tik tada užsienio lietuvių su džiaugsmu vyks kongresas, kuomet Lietuva bus laisva, pačių darbo žmonių ir valstiečių valdoma. Tai turi gerai įsidėmėti pasaulio lietuvių kongreso iniciatoriai, o taip pat ir Lietuvos valdžia. Užsienio lietuvių nors ir toli gyvena nuo savo tikrosios tėvynės, nuo savo brolių, bet jie atjaučia tą sunkią fašistinę diktatūros našą, kurią užkrovė nakties "divyriai" ant jos brolių pečių. Ir už pasiliuosavimą iš po to jungo, lietuvių išieivai visuomet kels balsą. Kam toks išieivų balsas nepatinka, te nesikreipia jokiam reikalui prieš išieivų Vykingas.

Visi skaitytojai vienintėli darbo

žmonių laikraštį „L. Aidą Br.“ Nėlik ir Tamsta be šio laikraščio.

SIUVYKLA LIETUVA

Kazio Žebrausko
Rua Duque de Caxias, 63

Siūvame vyriškų rūbų pagal paskutinę madą (figurliū) Darbas garantuotas ir pigus. Tautiečiams darome dideles nuolaidas. Medžiagų pasirinkimas taipgi didelis, vietinių ir užsieninių.

Adresas: **rua Duque de Caxias, 63 SĀO PAULO**

Siuvykla 1-mos Rusies

„Chic Argentino“

Priimame užsakymus vyriškų ir moteriškų rūbų. Darbas atliekamas pagal paskutinę madą. Kainos pigios. Taipgi turime ir gatavų vyriškų ir moteriškų rūbų geriausios medžiagos, geriausiai pasiūtų nuo 35\$000, kojinių, baltinių, kaklaraiščių ir tt. ir tt. Kalbama lietuviškai

Su pagarba **JOKUBAS VIDZERAS & Cia.**

DIPLOMUOTAS KIRPĖJAS BUENOS AIRES

Rua Santa Ephigenia, 53

SĀO PAULO

Dantų gydytoja Dr. B. Levin

Diplomuota Saratovo universiteto ir buv. prof. Tišinskago asistentė Lvove. Gydo, traukia ir dēda dantis. Kainos pigios. Ligonius priima kasdien nuo 9 iki 12 val. ir nuo 2 iki 10 vak.

Kalba rusų, lenkų, vokiečių ir kt. kalbomis.
Adresas **Rua José Paulino, 109. Tel. 5-6307**
(virš lietuviškos vaistinės José Paulino).

VILLA BELLA

Parduodame žemės sklypus visokiomis kainomis ir duodame ilgam lėsimokėjimui. Be jokio nuosimčio. Paskolas taip pat galite gauti

Dėl smulkesnių informacijų ir dėl apžiūrėjimo žemės sklypų kreipkitės šiuo adresu:

VILLA BELLA Rua das Primavera, 98.

Raštinė atdara — sekmadieniais nuo 8 iki 11 ir nuo 12 iki 18 val., šioadieniais nuo 9 iki 11 ir nuo 13 iki 17 val.

Juozas Augulis,

SIUVYKLA

ESTAN

Lietuviai — vyrai, ponios, panelės norėdami palaikyti savo elegantot kumą ir sutaupyti savo sunkiai uždirbtus pinigus, kreipkitės į Stasio Šliškų siuvykla. Tai vienintėli, kuri dirba už prieinamas kainas ir atsako už darn-Ten pat yra specialus skyrius moteriškiems rūbams, ypač paltams ir kostiumai
Rua da Conceição, 79-a. S. Paulo. Prieš Luz stotį.

MOTERISKŲ RUBŲ SIUVĖJA

V. Bacevičienė

Priima visokius moteriškų rūbų užsakymus, kaip suknelės, bluzės, dailai ir tt. iš įvairios medžiagos. Darbas atliekamas pagal naujansių madų modelių garantuotai ir pigiai.

Adresas:
R. Campineiros 62 - Mooca
(Einant iš rua da Mooca į Bellem kapines pirmas skersgatvis - rua Tobias Barreto).

Pilietybės ir Samados.

Parduosime pilietybės dokumentus ir Samadas labai greitai ir pigiai kiauomis.

„INTERTRANS“

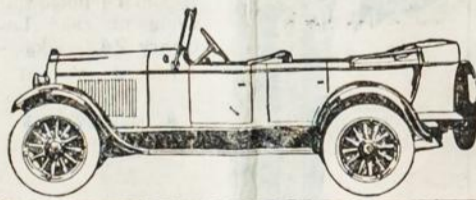
Kalbama rusiškai.

Avenida S. João, 239

Telefonas - 4-2634.

Priėmimo valandos: nuo 8 iki 12 ir nuo 2 iki 5 Sventadieniais nuo 9 iki 11 val. dienos.

NEUŽMIRŠKIT

įsigyti sau profesionalo bė mėgėjo žoferio knygule Kreipkitės pas prof. Feluro pripažintą

MANOEL GRAGNANO

Rua Anhangabaū 168-c kumpas rua da Cantareira S. Paulo

TABAKO ISDIRBINIŲ FABRIKAS „VERA CRUZ“

Rua da Mooca, 458-460 Teleph. 9-1139 — S. PAULO

FERREIRA & CIA.

Dėmesio!

Ponai rūkytojai, mes turime didelį pasirinkimą palaido tabako visokias rūšies, cigaretams popieris, ir kiltą, kas reikalinga rūkytojui
KAINOS NEGIRDETAI ŽEMOS